

ПЪРВА НАУЧНА СЕСИЯ НА ВМИ — ВАРНА

Доц. д-р З. Кемилева, ректор на ВМИ — Варна

Висшият медицински институт — Варна организира своята първа научна сесия. Сроктът на съществуване на нашия институт е твърде кратък и в такъв срок безспорно не могат да се очакват крупни научни постижения, но той все пак е достатъчен, за да покаже усърдието, трудолюбието и любовта към науката на нашия млад колектив. Огромните задачи по организиране на института и катедрите, по започване и провеждане на учебната работа и редицата още грижи не попречиха или по-право малко попречиха за започване на системна научна работа. Ръководителите на катедри нито за момент не забравиха, че трябва не само да научат своите асистенти на теоретична и практическа работа за провеждане на учебния процес, но да направят от тях мислещи научни работници, които да горят в изпълнение на научните задачи. В първата година от съществуването на института за научна работа бяха подготвени само 6 доценти — ръководители на катедри, а 11-те асистенти бяха съвсем неопитни и нямаха още отношение към този род дейност. Днес ние можем да се похвалим с една внушителна бройка от сътрудници, които работят на научния фронт — 23 доценти — ръководители на катедри, 3 старши научни сътрудници, 88 асистенти и младши научни сътрудници, 72 лаборанти. Със съществената помощ, оказана ни от МНЗСГ, и с умението на ръководителите на катедрите последните бяха обзаведени и снабдени с апарати, химикали и други лабораторни пособия. Процесът на създаване на пълноценни научни лаборатории не е окончателно завършен, но все пак можем да кажем, че е създадена база за провеждане на научна работа на достатъчно високо ниво. Ръководството на института винаги се е старало да прояви разбиране към нуждите на отделните катедри и звена и до максимум според възможностите си да задоволи потребностите за научната работа. В резултат от ползотворната работа на ентузиазираните колективи днес ние можем да се похвалим с една немалка продукция в областта на научните изследвания. Вече излязоха три тома Научни трудове на ВМИ — Варна, един от които на английски език, а в момента е под печат и четвърти том. В тях са отпечатани 137 публикации както из областта на клиничните проучвания, така и в областта на експерименталните и теоретичните търсения. Освен това сътрудници на института са отпечатали свои научни трудове в други списания и издания: 90 на български език и 11 в чужди списания и журналы.

Научни съобщения и доклади от наши сътрудници са изнасяни и пред международни конгреси и симпозиуми, както и пред национални конференции с международно участие. Изнесени са всичко 35 доклада, като в това число не влизат конференциите от регионално значение, където докладите имат повече практическа насоченост.

Характерна особеност за развитието на научната работа в този период от създаването на института досега е, че се разработват важни проблеми от практическо и теоретическо значение. Основни в научния план на института са проблемите: 1) сърдечно-съдови заболявания и ревматизъм; 2) проучване на природните балнеологични и крайморски източници; 3) подобрене на здравното състояние и трудоспособността на населението и хигиенизиране на неговия труд и бит; 4) ограничаване и ликвидиране на инфекциозните и паразитните заболявания.

В разработването на тези проблеми са включени сравнително голям брой сътрудници на института, и то както колективно, така и комплексно. Най-много теми (12) с участието на 9 катедри се разработват по проблема „Ограничаване на инфекциозните и паразитните заболявания“ и затова първото заседание на настоящата сесия е посветено на докладите по този проблем.

Друга особеност в нашата научна работа е все по-активното включване в изпълнението на научния план на по-младите научни работници — асистенти и младши научни сътрудници, които поемат все по-голям и самостоятелен дял в разработването на въпросите.

Клиничните катедрени колективи, базирани на местните болници, си поставиха в началото задачата да разработят клинично-статистически материала на болничните заведения. Тези обработки им послужиха като основа да се ориентират в особеностите на местната патология, след което започнаха системни клинично-експериментални проучвания. За съжаление обаче все още не всички катедри са преживели този начален етап.

В по-голяма част от катедрите се работи само по един проблем (биохимия, анатомия, физиология, фармакология, патофизиология, пропедевтика на вътрешните болести, факултетска терапия, епидемиология, хигиена и др.). Този начин на работа дава възможност поставените научни задачи да се разглеждат подробно и задълбочено. Съсредоточаването на по-голям колектив от сътрудници позволява да се използват различни методи на изследване и въпросът да се осветли разностранно. Научната критика и помощ също ще бъдат много по-действени и ефикасни, когато всички сътрудници са добре осведомени и имат собствено мнение по въпроса. Някои катедрени колективи работят по няколко проблема. Катедрата по пропедевтика на хирургическите болести работи едновременно върху илеусното заболяване, терминалните състояния, изгарянията, вродените уродства у децата, инфекциозния хепатит, диагностика на чернодробните заболявания, туморите на пикочния мехур и проблемите на анестезиологията. В Катедрата по патологична анатомия се работи по въпросите на детската патология, сърдечно-съдовата патология, инфекциозния хепатит, гериатрията, невропатологията. Безспорно е, че разделяне на силите и вниманието на големите колективи и все още неукрепналите научни работници би се отразило върху качествата на научната работа. Съсредо-

точаването на усилията на научните работници по един проблем дава възможност за задълбочаване и разкриване на нови закономерности, а разпиляване на силите по много въпроси би хлъзнало научното търсене по повърхността.

Целесъобразно, икономично и полезно би било, ако отделните сътрудници в катедрата се насочат към изучаване и прилагане на отделни методи на изследване. Прилагането на различни методи значително би задълбочило научното търсене и би спомогнало за изясняването на въпроса от различни страни.

Друга особеност на научната работа е тази, че всички колективи се стремят да разработват въпросите на съвременно равнище. Задачите, които се поставят, имат за цел да внесат принос по разработения проблем, те не повтарят чужди изследвания, а носят оригинален характер. Това дава възможност на катедрите да се похвалят с редица постижения, една част от които ще бъдат изнесени на настоящата сесия. В това отношение могат да се посочат катедрите по биология, биохимия, физиология, анатомия, патофизиология, фармакология и др.

В стремежа си да задълбочават познанията в дадена област нашите научни колективи се стремят да използват нови, съвременни методи на изследване и съвременна техника, за да се доберат до по-интимните механизми на процесите, които се развиват в здравия и болния организъм. В това отношение има успехи Катедрата по неврология, която използва електронната микроскопия, анатомия, биология, фармакология, терапия на вътрешните болести и др.

Трябва да се отбележи и фактът, че в изпълнение на научния план на Института се включиха и катедри, които нямат още назначени хабилитирани лица, а техните функции се изпълняват от командировани преподаватели от София и Пловдив, каквито са катедрите по химия и хистология и каквато беше доскоро Катедрата по хирургическите болести.

В изпълнение на научната тематика кадрите на ВМИ — Варна се усъвършенствуват и повишават своята квалификация. Това им дава възможност да започнат работа по защита на дисертации и хабилитиране. В момента са завършени в експерименталната си част две докторски дисертации. По линия на самостоятелната подготовка беше вече защитена една кандидатска дисертация и се подготвят други 6 дисертации от 4 асистенти и двама лекари от заведенията на мрежата. Двама асистенти от института са приети в редовна аспирантура в СССР. Освен това в института вече работят двама редовни аспиранти и в процес на конкурс са още 2 аспирантури. Тези факти показват, че едновременно с изграждането на института се изграждат и растат научните работници и скоро нашият институт ще подготвя не само специалисти с висше образование, но и високо квалифицирани научни кадри.

Настоящата сесия има за задача да покаже научните успехи на нашия колектив през последната година, и то тези, които не са още публикувани или изнасяни на конгреси, симпозиуми и конференции. Тя ще постави на публично обсъждане нашата научна дейност и ще даде оценка на резултатите и на тематичната насоченост на научния план.